

Borgmester Tove Larsen
Aabenraa Kommune

MINISTEREN

Dato:

2. juli 2013

Kære borgmester

Som opfølgning på borgmestermødet den 24. maj her i ministeriet vil jeg gerne udtrykke min store glæde over den positive stemning og konstruktive debat, som arrangementet bar præg af. Det ser jeg som et stærkt udtryk for den fælles interesse, vi har for landdistrikternes udviklingsmuligheder.

Jeg synes, vi kom vidt omkring på mødet og fik vendt mange problemstillinger. Et af de områder, som måske blev drøftet mest indgående, var bredbåndsudfordringerne og de såkaldte mobilhuller rundt om i landet. Det er utvivlsomt et meget væsentligt område, og et område, som regeringen har et stærkt fokus på, senest med regeringens udspil med 22 initiativer, som skal sikre en bedre bredbånds- og mobildækning i hele Danmark. Udspillet giver kommunerne flere muligheder for at stille dækningskrav i forbindelse med kommunale indkøb af bredbåndsforbindelser. Samtidig giver udspillet friere rammer for kommunernes udlejning af master, ligesom vi ved, en ændring af planloven har forenklet ansøgningsprocesserne til opsætning af nye antenner.

Vi havde også en god drøftelse af udfordringerne i forhold til vækst og udvikling, herunder fastholdelse af produktionsvirksomheder og nedrivning af udtjente boliger samt udfordringerne med kreditklemmer. Her har jeg et stærkt fokus på, at vi indtænker landdistrikterne i regeringens samlede erhvervs- og vækstpolitik. Endvidere har vi bl.a. med dette års regionale vækstpartnerskabsaftaler i særlig grad prioriteret produktionsvirksomhederne ude i landet.

Samtidig vil jeg gerne opfordre jer til, at I henvender jer til ministeriet, når I eller jeres borgere oplever særlige udfordringer eller har eksempler på udfordringer med boligfinansiering.

I forhold til den udfordring, som flere af jer nævnte med nedrivning af almene ældreboliger og indfrielse af de garantier, som kommunen har stillet for finansieringen af byggeriet, så er det et område, som i de fleste tilfælde løses ved den såkaldte 1/5-ordning, hvor kommunen (1/5), boligorganisationen (1/5), kreditinstituttet (1/5) og Landsbyggefonden (2/5) bidrager. Det er min opfattelse, at det er en god og veletableret ordning, som i mange tilfælde kan afhjælpe problemerne. Men hvis det ikke er muligt at finde en løsning til videreførelse af bebyggelsen, kommer kommunen til at vedstå sine garantier.

Borgmestermødet og de emner, der blev rejst under debatten, understreger, at der kan være tale om komplicerede udfordringer, der fordrer en fælles indsats. På mødet præsenterede jeg 10 gode idéer, som I kan blive inspireret af og samtidig kan videreformidle til jeres kollegaer.

Jeg har som supplement til denne mail fået uddybet de 10 idéer, så det fremgår, hvordan man mere konkret kan gøre brug af disse værktøjer.

Derudover vil jeg gerne slå et slag for den årlige Regional- og Landdistriktpolitiske Redegørelse, som blev omtalt på mødet. Redegørelsen er dels en beskrivelse af regeringens initiativer til gavn for landdistrikterne, dels en beskrivelse af udviklingen i disse områder. Dermed danner redegørelsen grundlag for en bred og konstruktiv diskussion om vores landdistrikters udvikling. Man kan hente hele redegørelsen ved at klikke [her](#).

Afslutningsvis vil jeg endnu engang takke for, at borgmestermødet blev en god mulighed for at drøfte de fælles udfordringer og muligheder, som landdistrikterne oplever. Jeg vil samtidig gerne benytte lejligheden til at invitere jer til et møde igen næste år. Et møde, som jeg synes, vi skal afholde i god tid, inden jeg på regeringens vegne skal afgive den Regional- og Landdistriktpolitiske Redegørelse til Folketinget.

Med venlig hilsen

Carsten Hansen

Uddybning af de 10 gode idéer

1. Bredbånd	
<i>Den gode idé til kommunen</i>	Få klarhed omkring mulighederne for at øge bredbåndsdækningen i forbindelse med offentlige indkøb og for at stille dækningskrav, når der indkøbes bredbånd til kommunens institutioner.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Med udspillet "Bedre bredbånd eller mobildækning i hele Danmark" har regeringen lanceret 22 initiativer, som skal give en bedre digital infrastruktur til hele landet, uanset hvor man bor.</p> <p>Regeringen vil give kommunerne klare rammer for fremover at spille en mere aktiv rolle i at fremme bredbåndsinfrastruktur, hvor dækningen i dag er mindre god. Erhvervs- og Vækstministeriet vil udarbejde et cirkulære/vejledning til erhvervsfremmeloven, som skaber klarhed om kommunernes mulighed for at stille dækningskrav i lokale områder i forbindelse med indkøb til kommunens institutioner.</p> <p>Det vil desuden blive undersøgt, hvordan kommunerne kan gives bedre muligheder for at fremme bredbånd, fx ved at stille passiv IKT-infrastruktur til rådighed, herunder nedlægning af tomrør mv. i backboneinfrastrukturen. Endvidere fremsætter regeringen lovforslag om, at frikommuner kan stille trådløse netværk til rådighed på udvalgte steder for at fremme turismen i lokalområdet.</p> <p>Regeringen vil iværksætte en målrettet informationsindsats i forhold til regioner, kommuner og lokale aktørers muligheder for at fremme udrulningen af bredbånd. Foruden at udbyde information vil Erhvervs- og Vækstministeriet igangsætte en opsøgende dialog med de regioner og kommuner, hvor der er særlige lokale udfordringer med adgangen til tilfredsstillende bredbåndshastigheder, samt de selskaber og organisationer, der kan bidrage til lokale løsninger.</p>

2. Flexbolig	
<i>Den gode idé til kommunen</i>	Benyt muligheden for at give flexbolig-tilladelser og dermed lempe bopælspligten i områder med affolkning og risiko for forfald af boliger.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Med den nye bestemmelse i boligreguleringslovens § 50, stk. 2, er det præciseret, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at give tilladelse til, at en helårsbolig benyttes til fritidsformål og på et senere tidspunkt uden yderligere ansøgninger vender tilbage til helårsbeboelse.</p> <p>Hensigten med forslaget er at øge interessen for helårsboliger i områder med affolkning og derved sikre, at der fortsat er liv i disse områder. Med muligheden for at købe en sådan bolig og i starten benytte den til fritidsformål forventes det, at efterspørgslen efter disse boliger vil stige, bl.a. fordi køberen med en flexboligtilladelse får mulighed for at afprøve et liv på landet, inden der flyttes ind på helårsbasis.</p> <p>Tilladelsen er personlig og bortfalder derfor ved overdragelse. En evt. køber eller en sælger kan dog anmode kommunen om at give en forhåndstilkendegivelse af, om man er indstillet på at give flexboligtilladelse til en køber.</p>

3. Indsats mod boligspekulanter

<i>Den gode idé til kommunen</i>	Indbring sager om vedligeholdelsesmangler i dårlige lejeboliger i kommunen for huslejenævnet.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Med den nye bestemmelse i lejelovens § 106 a har kommunalbestyrelsen nu mulighed for at sikre, at sager om vedligeholdelsesmangler i dårlige lejeboliger bliver indbragt for huslejenævnet. Ordningen indebærer dels, at kommunalbestyrelsen kan indbringe sager i henhold til fuldmagt fra lejeren, dels at kommunalbestyrelsen af egen drift kan indbringe vedligeholdelsessager. Hermed kan kommunalbestyrelsen imødegå spekulativ udlejning af boliger i meget dårlig stand.</p> <p>Huslejenævnet kan i sådanne sager i kommuner, hvor boligreguleringsloven gælder, give udlejerens påbud om at udføre bestemte vedligeholdelsesarbejder inden for nærmere frister. Nævnet kan nedsætte lejen med et beløb, som svarer til den forringede brugsværdi. Overholder udlejerens påbud, kan Grundejernes Investeringsfond udføre arbejderne for udlejerens regning. Har GI tvangsudført vedligeholdelse 3 gange inden for de seneste 10 år, kan udlejerens frakendes retten til at administrere udlejningsejendomme.</p> <p>Der er ingen udgifter for kommunen i sådanne sager bortset fra eventuelle sagsomkostninger.</p>

4. LAG	
<i>Den gode idé til kommunen</i>	Brug de lokale aktionsgrupper som en ressource til gennemførelse af lokale udviklingsprojekter. Det kommer hele kommunen til gode.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>De lokale aktionsgrupper indstiller lokale udviklingsprojekter til tilskud inden for rammerne af bestyrelsens lokale udviklingsstrategi. De har deres egen strategi og bestyrelse. De lokale aktionsgrupper skal støtte projekter, der på det strategiske plan er koordineret med kommunens øvrige landdistriktstiltag.</p> <p>Det bør overvejes, om der er elementer i den kommunale og evt. også regionale strategi, som LAG indsatsen kan spille sammen med.</p> <p>Derfor lægger MBBL op til, at der i den kommende programperiode fra 2014-2020, bliver etableret et tættere strategisk samarbejde mellem kommunerne og bestyrelserne for de lokale aktionsgrupper i forbindelse med forberedelse og udmøntning af den lokale udviklingsstrategi.</p> <p>Det er op til begge parter at sikre et dynamisk samarbejds miljø, der kan styrke indsatsen i forhold til udviklingen i landdistrikterne.</p>

5. Landdistriktsafgrænsning

<i>Den gode idé til kommunen</i>	Vær altid opmærksom på de enkelte lokalområders konkrete kendetegn, muligheder og udfordringer. Overvej fx om nogle områder udviser positive tendenser, som andre lokalområder kan lære af, forskellige områders funktionelle rolle, behovet for at målrette indsatser i forhold til lokalområderne mv.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Ministeriet har i forbindelse med den årlige Regional- og Landdistriktpolitiske Redegørelse udarbejdet en områdetypologi, som inddeler lokalområder (sogneniveau) i landdistrikts- eller byområder, der ligger tæt på eller længere væk fra de største byer.</p> <p>Disse forskellige områder har for det første forskellige forudsætninger og muligheder.</p> <p>For det andet kan der inden for de enkelte områdetyper være variation, som det kan være mindst lige så afgørende at være opmærksom på.</p> <p>Ministeriets områdetypologi kan være et nyttigt redskab til at afdække disse forskelle, og redegørelsen giver et overordnet indblik heri.</p>

6. Landdistriktsbestemmelsen i Planloven

<i>Den gode idé til kommunen</i>	Brug de nye muligheder i Planloven, der giver alle landets kommuner nye, bedre og enklere muligheder for at styrke udviklingen i alle vanskeligt stillede landdistrikter.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Regeringen har gennemført en ændring af planloven, der skaber nye, enklere og forbedrede muligheder for helårsbosætning og realisering af erhvervsinitiativer i vanskeligt stillede landdistrikter. Lovændringen har tillige til formål at beskytte landskaber og kyster mod tilfældigt byggeri.</p> <p>Med lovændringen har kommunerne fået nye muligheder for at tillade etablering af nye helårsboliger og erhverv i vanskeligt stillede landdistrikter. De kan fx give tilladelse til opførelse af nye helårsboliger i tilknytning til en landsby, og de kan tillade, at overflødiggjorte bygninger anvendes til enten helårsboliger eller erhverv.</p> <p>Samtidig kan kommunen tillade mindre erhvervsvirksomheder, der er etableret i overflødiggjorte bygninger, at udvide. Dermed vil kommunen fx kunne tillade, at en gammel skolebygning omdannes til boliger, eller at der indrettes en produktionsvirksomhed i et nedlagt mejeri.</p>

7. Landdistriktspuljen	
<i>Den gode idé til kommunen</i>	Søg supplerende støtte fra Landdistriktspuljen til forsøgsprojekter, der kan bidrage til at forbedre landdistrikternes udviklingsmuligheder.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Fra Landdistriktspuljen ydes støtte til forsøgsprojekter, der kan fremme erhvervsudvikling, service, levevilkår, bosætning samt lokale kultur- og fritidsaktiviteter i landdistrikterne, herunder at medvirke til skabelse og bevarelse af arbejdspladser. Ved bedømmelsen af støtteansøgninger fra kommuner, regioner og offentlige institutioner lægges særlig vægt på, at en ikke ubetydelig grad af egenfinansiering foreligger.</p> <p>Der kan ydes tilskud til foreninger, enkeltpersoner, selvejende institutioner eller lignende, regioner, kommuner og offentlige institutioner. Enkeltpersoner vil dog kun kunne opnå tilskud til almennyttige projekter, dvs. projekter der retter sig mod en bred kreds af personer.</p>

8. Udvikling af landsbyer	
<i>Den gode idé til kommunen</i>	Udarbejd en strategi over indsatsen for dårlige boliger og skæmmende ejendomme i landsbyer og landdistrikter. Arbejd med en plan for genanvendelse af tomme grunde ved nedrivning af boliger i dårlig stand.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>Ministeriet har til kommunerne i 2013 uddelt en ramme på 182 mio. kr. til bygningsfornyelse m.v. Midlerne kan anvendes til istandsættelse eller nedrivning af nedslidte boliger samt etablering af friarealer m.v.. Kommunerne træffer beslutning om, hvor disse midler skal anvendes og har således mulighed for at prioritere, at midlerne skal anvendes i landsbyer og landdistrikter.</p> <p>I 2012 gennemførte regeringen en ændring af byfornyelsesloven med det hovedformål at styrke byfornyelsen i de små byer (under 3000 indbyggere) og landdistrikter m.v.</p> <p>Med lovændringen har kommunen fået mulighed for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yde tilskud til ejere til nedrivning af tomme erhvervsbygninger, som er beliggende i småbyer, • opkøbe ejendomme i småbyerne og i det åbne land med henblik på istandsættelse eller nedrivning, • yde tilskud til fjernelse af skrot og affald på ejendomme i småbyerne samt i det åbne land. <p>Kommunen kan opnå 60 pct. statslig refusion til sine udgifter til de nævnte aktiviteter.</p> <p>Endvidere er der i regeringens Vækstplan DK i 2014 og 2015 afsat i alt 400 mio. kr. til nedrivning eller ombygning af faldefærdige huse. Disse midler kan anvendes til de aktiviteter, der kan gennemføres med 60 pct. statsrefusion efter byfornyelsesloven. Midlerne under Vækstplan DK vil blive fordelt til de kommuner, som ønsker andel i midlerne, efter en objektiv fordelingsnøgle, som afspejler den enkelte kommunes belastning af huse i dårlig stand beliggende i byer med færre end 3.000 indbyggere og i det åbne land.</p>

9. Velfærdsteknologi

<i>Den gode idé til kommunen</i>	Overvej mulighederne for at integrere digitale løsninger i leveringen af forskellige velfærdsydelser og mulighederne for, at digitale løsninger kan indgå i kommunens overordnede erhvervspolitiske indsats.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	MBBL har bedt CEDI om at udarbejde et diskussionspapir om, hvordan øget brug af digitale værktøjer og teknologier i tyndere befolkede områder kan bidrage til at udvikle og nytænke dels vilkårene for <i>vækst og jobskabelse</i> (erhvervsliv) og dels leveringen af <i>velfærdsydelser</i> . Ikke mindst i forhold til sidstnævnte oplever mange kommuner, at leveringen af service kan være en udfordring i de tyndere befolkede områder, hvor man også kan opleve en befolkningstilbagegang. Diskussionspapiret fokuserer på skoleområdet og sundhedsområdet, men indsigterne og eksempler kan i princippet også indgå i overvejelser om digitale muligheder på andre serviceområder.

10. Værktøjskassen til landdistriktspolitikker

<i>Den gode idé til kommunen</i>	Hold planen for de forskellige landdistriktsområder opdateret, og overvej et serviceeftersyn af nuværende landdistriktspolitikker.
<i>Beskrivelse af det konkrete initiativ og anvendelsesmulighederne</i>	<p>De fleste kommuner med større landdistriktsområder har en landdistriktspolitik, men der er store forskelle i form, indhold og ambitionsniveau. Det viser en kortlægning, som Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har gennemført.</p> <p>For at give kommunerne en hjælpende hånd har ministeriets rejsehold offentliggjort en værktøjskasse, som kommuner kan bruge til udvikling eller serviceeftersyn af deres landdistriktspolitikker.</p> <p>Værktøjskassen fungerer som inspiration til arbejdet med både helt nye landdistriktspolitikker, men også serviceeftersyn på en eksisterende landdistriktspolitik.</p> <p>Værktøjskassen er opdelt i to hovedafsnit, der hver især præsenterer værktøjer, metoder og inspiration til arbejdet med landdistriktspolitikker.</p> <p>Den første del af værktøjskassen fungerer som forberedelse, og præsenterer 6 tænkebokse, som læseren kan gennemgå enten alene eller sammen med kollegaer. I værktøjskassens anden del præsenteres 6 forskellige værksteder. I værkstederne lægges der op til samarbejde med den kreds af aktører, som kommunen har udvalgt som vigtige partnere i udarbejdelsen af den kommunale landdistriktspolitik.</p> <p>Processen gennem værktøjskassen skal være med til at skærpe kommunernes egne værktøjer og hjælpe til at genoverveje vilkårene for en landdistriktspolitik i den pågældende kommune.</p> <p>Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter tilbyder i samarbejde med Center for Landdistriktsforskning og LandLabDK et intensivt todages kursusforløb med fokus på de kommunale landdistriktspolitikker. Kursusdagene er 12. juni og 25. september 2013.</p>